

Publiek raadplegingsdocument

(PRD)2335

10 februari 2022

te weten

Ontwerpbeslissing over het voorstel van de NV Elia Transmission Belgium tot het toekennen van een aansluiting met flexibele toegang voor een productie-eenheid op het transmissienet, specifiek een bijkomende OCGT [VERTROUWELIJK]

VOORAFGAANDE OPMERKING

Alle raadplegingen zijn onderworpen aan de bepalingen van het huishoudelijk reglement van het directiecomité van de CREG. Dit geldt ook voor de behandeling en de bekendmaking van de ontvangen opmerkingen. Het huishoudelijk reglement en de wijzigingen eraan werden respectievelijk gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2015 en van 12 januari 2017. Meer informatie en de links naar de publicaties vindt u [hier](#).

OVERZICHT

Onderwerp:

De CREG organiseert, conform de bepalingen in haar Huishoudelijk Reglement, een openbare raadpleging met betrekking tot ontwerpbeslissing 2335 over het voorstel van de NV Elia Transmission Belgium tot het toekennen van een aansluiting met flexibele toegang voor een productie-eenheid op het transmissienet, specifiek een bijkomende OCGT [VERTROUWELIJK].

Aangezien dit de eerste maal is dat de CREG van Elia een aanvraag tot goedkeuring van een aansluiting met flexibele toegang ontvangt, wenst de CREG voldoende tijd te nemen om dit dossier te behandelen en een beslissing te nemen die voor toekomstige aanvragen als leidraad kan dienen. Alvorens een definitieve beslissing te nemen, organiseert de CREG deze publieke consultatie van de niet-vertrouwelijke versie van de ontwerpbeslissing teneinde belanghebbenden de mogelijkheid te bieden om hun opmerkingen in te dienen op de door de CREG gehanteerde criteria ter evaluatie van dergelijke aanvragen.

Sommige informatie wordt als vertrouwelijk aangeduid in het publiek raadplegingsdocument omdat de vertrouwelijkheid daarvan werd ingeroepen door Elia en/of de betrokken partij. De beoordeling hiervan door de CREG is nog lopende. Deze informatie is echter niet relevant voor het onderwerp/de effectiviteit van de huidige publieke raadpleging.

Modaliteiten voor opmerkingen:

1) Raadplegingsperiode:

Deze raadplegingsperiode bedraagt 3 weken en loopt af op 11.03.2022 om 23.59 CET inbegrepen.

2) Vorm voor indiening van opmerkingen:

- Per e-mail aan consult.2335@creg.be

In geval de respondent van mening is dat zijn antwoord vertrouwelijke informatie bevat, dient deze informatie nauwkeurig en ondubbelzinnig als vertrouwelijk te worden aangeduid in het antwoord. Tevens dienen in dit antwoord de redenen voor de vertrouwelijkheid alsook het mogelijke nadeel of de mogelijke schade die de respondent meent te kunnen lijden indien toch tot publicatie van de vertrouwelijke informatie zou worden overgegaan, te worden opgegeven. Indien de respondent

(andere dan een natuurlijke persoon) een geldige reden meent te hebben om zijn naam niet onthuld te zien, motiveert hij dit in zijn antwoord.

3) Contactpersoon en/of contactgegevens voor inlichtingen:

Sofie Van den waeyenberg, +32 2 289 76 59, consult.2335@creg.be

4) Overige:

RAADPLEGINGSDOCUMENT :

Ontwerpbeslissing 2335 over het voorstel van de NV Elia Transmission Belgium tot het toekennen van een aansluiting met flexibele toegang voor een productie-eenheid op het transmissienet, specifiek een bijkomende OCGT [VERTROUWELIJK]

Ontwerpbeslissing

(B)2335

10 februari 2022

Ontwerpbeslissing over het voorstel van de NV Elia Transmission Belgium tot het toekennen van een aansluiting met flexibele toegang voor een productie-eenheid op het transmissienet, specifiek een bijkomende OCGT [VERTROUWELIJK]

Artikel 170 van het Koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe

Niet-vertrouwelijke versie

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
INLEIDING	3
1. WETTELIJK KADER.....	3
2. ANTECEDENTEN.....	7
2.1. ALGEMEEN.....	7
3. RAADPLEGING	7
4. BEOORDELING	8
4.1. ALGEMEEN.....	8
4.2. EVALUATIEMETHODE	8
4.3. EVALUATIE VAN HET CONCRETE DOSSIER.....	10
5. MONITORING	13
6. CONCLUSIE	14
BIJLAGE 1	15
BIJLAGE 2	16
BIJLAGE 3	17
BIJLAGE 4.....	18
BIJLAGE 5	19

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (CREG) onderzoekt hierna, op grond van artikel 170 van het Koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (hierna: het federaal technisch reglement), het voorstel van de NV Elia Transmission Belgium tot het toekennen van een aansluiting met flexibele toegang voor een bijkomende productie-eenheid PGM type D, namelijk een Open Cyclus Gasturbine (hierna: OCGT) [VERTROUWELIJK] (hierna: de aanvrager).

Het voorstel met het technisch verslag werden door de NV Elia Transmission Belgium (hierna: Elia) per brief van 19 januari 2022, ontvangen op dezelfde datum, bij de CREG ter beslissing ingediend.

Elia heeft op vraag van de CREG bijkomende informatie bezorgd per e-mail op 8 februari 2022.

Het directiecomité van de CREG heeft deze ontwerpbeslissing over het voorstel van de NV Elia Transmission Belgium tot het toekennen van een aansluiting met flexibele toegang voor een bijkomende OCGT [VERTROUWELIJK], ingediend in het Nederlands door Elia per brief van 19 januari 2022, genomen tijdens zijn vergadering van 10 februari 2022.

1. WETTELIJK KADER

1. Op Europees niveau stipuleert de verordening 2019/943 betreffende de interne markt voor elektriciteit in artikel 3 dat

“[d]e lidstaten, de regulerende instanties, de transmissiesysteembeheerders, de distributiesysteembeheerders, de marktbeheerders en de gedelegeerde beheerders waarborgen dat de elektriciteitsmarkten in overeenstemming met de volgende beginselen worden beheerd:

[...] q) marktdeelnemers hebben een recht om onder objectieve, transparante en niet-discriminerende voorwaarden toegang te krijgen tot de transmissie- en distributienetten.”

2. De Europese richtlijn 2019/944 betreffende de interne markt voor elektriciteit stelt in artikel 6 (bevestigd in artikel 40) dat transmissiesysteembeheerders toegang tot het net kunnen weigeren ingeval van een gebrek aan onthaalcapaciteit, mits de nodige rechtvaardiging en overzien door de lidstaat of de regulerende instantie met aandacht voor coherentie in de behandeling van aansluitingsaanvragen.

“Artikel 6. Toegang van derden. [...] 2. De beheerder van een transmissie- of distributiesysteem kan de toegang weigeren wanneer hij niet over de nodige capaciteit beschikt. De weigering wordt naar behoren met redenen omkleed, waarbij met name het bepaalde in artikel 9 in acht wordt genomen op basis van objectieve, technisch en economisch onderbouwde criteria. De lidstaten of, indien de lidstaten hierin voorzien, de regulerende instanties van die lidstaten zorgen ervoor dat deze criteria op coherente wijze worden toegepast en dat de systeemgebruiker aan wie toegang is geweigerd, gebruik kan maken van een geschillenbeslechtsprocedure. De regulerende instantie zorgt er tevens voor dat, waar van toepassing en wanneer de toegang wordt geweigerd, de transmissie- of distributiesysteembeheerder relevante informatie verstrekt over de voor de versterking van het net vereiste maatregelen. Die informatie wordt verstrekt in alle gevallen waarin toegang tot oplaadpunten werd geweigerd. Aan degene die om dergelijke informatie verzoekt, kan

een redelijke vergoeding in rekening worden gebracht die de aan de verstrekking van die informatie verbonden kosten weerspiegelt.”

“Artikel 40. Taken van transmissiesysteembeheerders. 1. Elke transmissiesysteembeheerder heeft de volgende verantwoordelijkheden: [...]

- g) de systeemgebruikers de informatie verstrekken die zij voor een efficiënte toegang tot het systeem nodig hebben;*
- h) [...], het verlenen en beheren van toegang van derden en het motiveren van besluiten tot een weigering van dergelijke toegang, onder toezicht van de regulerende instanties, en bij de uitvoering van hun werkzaamheden uit hoofde van dit artikel in de eerste plaats de integratie van de markt vergemakkelijken; [...]*

3. De Europese richtlijn 2019/944 betreffende de interne markt voor elektriciteit duidt in artikel 58, e) op de taak van de regulator om toegang tot het net te faciliteren, ter stimulering van de concurrentie en ter ondersteuning van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen.

“Artikel 58. Algemene doelstellingen van de regulerende instantie. Bij de uitvoering van de in deze richtlijn omschreven regulerings taken neemt de regulerende instantie, in nauw overleg met de andere betrokken nationale instanties, waaronder de mededingingsautoriteiten, alsook instanties, met inbegrip van regulerende instanties, van naburige lidstaten en, in voorkomend geval, naburige derde landen, en zonder dat wordt geraakt aan hun bevoegdheden, alle redelijke maatregelen om de volgende doelstellingen te bereiken binnen het kader van haar taken en bevoegdheden zoals vastgesteld in artikel 59: [...]

- e) de toegang van nieuwe productiecapaciteit en energieopslagfaciliteiten tot het net vergemakkelijken, met name door de belemmeringen voor de toegang van nieuwkomers op de markt en van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen weg te nemen; [...]*

4. Het Belgische wettelijk kader voor aansluitingen met flexibele toegang op het federaal transmissienet is opgenomen in artikel 170 van het federaal technisch reglement:

“Art. 170. § 1. Wanneer het verzoek om een oriëntatiestudie als bedoeld in artikel 136, § 1, of de aansluitaanvraag als bedoeld in artikel 148, § 1, betrekking heeft op de aansluiting van een elektriciteitsopwekkingseenheid van type B, C of D, moet de transmissienetbeheerder die flexibele toegang voorstelt voor de aansluiting van de betrokken energie-opwekkingseenheid in een oriëntatiestudie bij toepassing van artikel 144, § 1, of in een studie bij toepassing van artikel 160, § 3, de aanvrager en de commissie eerst in een technisch rapport op de hoogte brengen van het voornemen. De transmissienetbeheerder rechtvaardigt zijn keuze aan de hand van objectieve en technisch deugdelijke criteria. Een kopie van het technisch verslag wordt ter informatie aan de Algemene Directie Energie medegedeeld.

De commissie keurt de door de netwerkexploitant verstrekte rechtvaardiging zo snel mogelijk goed, maar niet later dan twintig werkdagen na de kennisgeving uit hoofde van het eerste lid. Deze termijn kan eenmalig door de commissie worden verlengd, voor een duur die zij bepaalt, als de complexiteit van de aanvraag van de oriëntatie- of aansluitstudie dit vereist. De termijnen bedoeld in de artikelen 144, § 1 en 160, §§ 1 en 3, worden dienovereenkomstig verlengd.

§ 2. De mogelijkheid om flexibele toegang te verlenen voor de aansluiting van een stroomopwekkingseenheid ontslaat de transmissienetbeheerder niet van de ontwikkeling van zijn netwerk overeenkomstig het ontwikkelingsplan als bedoeld in artikel 13 van de wet van 29 april 1999.

De flexibele toegang is beperkt in de tijd en eindigt op de datum van de ingebruikname van de nodige versterkingen van het netwerk voorzien door het ontwikkelingsplan bedoeld in het eerste lid. Op deze datum wordt het ter beschikking gesteld flexibel vermogen een permanent vermogen en wordt deze toegevoegd aan het reeds ter beschikking gesteld permanent vermogen. Deze flexibele toegang is niet beperkt in de tijd als het voornoemde ontwikkelingsplan niet de nodige versterkingen biedt.

§ 3. *Het technisch rapport bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, specificceert de voorwaarden voor het verlenen van flexibele toegang, waaronder:*

1° het geplande moment voor het in dienst stellen van de noodzakelijke netwerkversterkingen voorzien in het voornoemde ontwikkelingsplan;

2° permanent vermogen op permanente wijze beschikbaar gesteld en het beschikbare flexibele vermogen;

3° een schatting van de gemiddelde duur en de totale duur per jaar gedurende dewelke het flexibele vermogen kan worden verminderd.

Als de noodzakelijke netwerkversterkingen waarin in het ontwikkelingsplan als bedoeld in artikel 13 van de wet van 29 april 1999 is voorzien, niet plaatsvinden op het geplande tijdstip overeenkomstig § 3, 1°, kan de transmissienetbeheerder de commissie verzoeken om flexibele toegang voor een bepaalde periode uit te breiden, afhankelijk van voorwaarden in dat geval.

§ 4. *De transmissienetbeheerder kan het beschikbare flexibele vermogen alleen verminderen als aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:*

1° in geval van congestie;

2° wanneer de veiligheid en betrouwbaarheid van het netwerk wordt bedreigd.”

5. Elia kan gebruik maken van de flexibele toegang via de volgende procedures opgelijst in de Regels voor Coördinatie en Congestiebeheer, in uitvoering van artikel 241 van het federaal technisch reglement. Artikel 6 en 7 bespreken de mogelijkheden om via een aanpassing van de beschikbaarheidsplannen of via een vooraf bepaalde beperking op productieprogramma's vóór de day-aheadmarkt te hoge productieniveaus te mijden. Artikel 10.2.c. stelt dat Elia na de day-aheadmarkt als remediërende maatregel voor een geïdentificeerd congestierisico de afschakeling kan vragen van een productie-eenheid aangesloten met flexibele toegang na de sluiting van de day-aheadmarkt.

“Artikel 6. Regels voor het aanvragen van een wijziging aan het beschikbaarheidsplan 1. Elia kan wijzigingen vragen voor Technische Eenheden die Grensoverschrijdend Relevante Assets zijn, conform de in Overweging 13 bedoelde NietBeschikbaarheidscoördinatieplanning en de Modaliteiten en Voorwaarden voor de Verantwoordelijke voor de Niet-Beschikbaarheidsplanning. 2. Elia kan wijzigingen vragen voor Technische Eenheden die geen Grensoverschrijdend Relevante Assets zijn, conform de Modaliteiten en Voorwaarden voor de Verantwoordelijke voor de Niet-Beschikbaarheidsplanning. [...]”

“Artikel 7. Regels voor het reserveren van een programma tot één uur voor de gate-sluitingstijd van de Day-aheadmarkt. [...] 2. Vóór de uiterste termijn voor ontvangst van Daily Schedules bedoeld in Overweging 15 en tot één uur voor de gate-sluitingstijd van de Day-aheadmarkt kan Elia aan de ProgrammaAgent van een welbepaalde Technische Eenheid, zoals vermeld in Artikel 5 (ii), een (Gedeeltelijke) May-Not-Run Actief Vermogensschema op de Technische Eenheid vragen om ervoor te zorgen dat er op de betrokken Technische Eenheid geen actief vermogen meer wordt geproduceerd of dat slechts een maximaal niveau aan actief vermogen wordt geproduceerd, en op die manier onderhoudswerkzaamheden op het Elia-Net mogelijk te maken.”

“Artikel 10. Remediërende Maatregelen voor het Congestiebeheer. 1. Elia kan Technische Eenheden coördineren teneinde de beschikbaarheid van Remediërende Maatregelen voor de betrokken dag te garanderen met behulp van de in Artikel 5 beschreven coördinatiemiddelen.

2. Na de sluiting van de Day-aheadmarkt kunnen geïdentificeerde Congestierisico's worden opgelost met behulp van de volgende maatregelen (niet in volgorde van prioriteit opgesomd):

... c. door het afschakelen van een elektriciteitsproducerende Technische Eenheid volgens de modaliteiten betreffende netaansluiting met flexibele toegang en in overeenstemming met artikel 170 van het Federaal Technisch Reglement, artikel III.2.4.5 van het 'Technisch Reglement Plaatselijk Vervoernet van Elektriciteit Vlaams Gewest', artikel III.3.3.25 van het 'Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest' van 15 mei 2015.”

6. Betreffende mogelijke financiële vergoedingen, voorziet artikel 13.7 van de Europese verordening 2019/943 dat:

“Artikel 13. Redispatching. [...] 7. Wanneer niet-marktgebaseerde redispatching wordt gebruikt, wordt dit onderworpen aan financiële vergoeding door de systeembeheerder die om redispatching verzoekt aan de beheerder van de productie-, energieopslag- of vraagresponsinstallatie waarvoor redispatching plaatsvindt, behalve in het geval producenten die een aansluitovereenkomst hebben aanvaard waarin de vaste levering van energie niet is gewaarborgd [eigen nadruk].”

Dit principe wordt in artikel 16.2 van de Regels voor Coördinatie en Congestiebeheer vertaald naar “2. Conform artikel 13.7 van de Elektriciteitsverordening wordt neerwaartse flexibiliteit op Technische Eenheden die met flexibele toegang aangesloten zijn op het net en worden geactiveerd conform Artikel 10 paragraaf 2(c) niet noodzakelijk financieel vergoed.”

2. ANTECEDENTEN

2.1. ALGEMEEN

7. Op 21 mei 2019 dient de aanvrager bij Elia het verzoek om een oriëntatiestudie (zie Bijlage 1) als bedoeld in artikel 136, §1 van het federaal technisch reglement, voor de aansluiting van een elektriciteitsopwekkingseenheid van type D in. Het betreft een oriëntatiestudie voor een bijkomende OCGT van 150 tot 200 MVA [VERTROUWELIJK]. Elia levert op 6 november 2019 de oriëntatiestudie aan de aanvrager met een voorstel voor aansluiting met permanente toegang van 175 MVA op [VERTROUWELIJK].

8. Op 8 april 2020 dient de aanvrager bij Elia een aansluitingsaanvraag als bedoeld in artikel 148, §1 van het federaal technisch reglement in, voor de aansluiting van de elektriciteitsopwekkingseenheid van type D met een uitbreiding van het vermogen tot 225 MVA. Op 14 oktober 2020 levert Elia de aanvrager de detailstudie inclusief technisch addendum met een voorstel voor een aansluiting met permanente toegang voor een vermogen van 175 MVA en een bijkomende flexibele toegang voor een vermogen van 50 MVA (zie Bijlage 2). In tegenstelling tot wat vereist wordt op basis van artikel 170, §1 van het technische reglement, werd dit technische rapport destijds niet aan de commissie overgebracht, noch werd er een kopie van het technisch verslag ter informatie aan de Algemene Directie Energie medegedeeld.

9. Op 15 december 2020 heeft de aanvrager zich akkoord verklaard met de technische oplossing om de beoogde aansluiting te realiseren.

10. Op 18 januari 2021 bevestigen Elia en de aanvrager het akkoord voor een bijkomende OCGT op [VERTROUWELIJK] van 225 MVA, waarvan 175 MVA met vaste toegang en 50 MVA met flexibele toegang door ondertekening van bijlage 8 van het aansluitingscontract (zie Bijlage 3).

11. Op 3 december 2021 vindt een overleg plaats waarin Elia de CREG op de hoogte brengt van de door Elia toegekende aansluiting met flexibele toegang. Elia geeft aan dat de procedure opgenomen in artikel 170 van het federaal technisch reglement niet correct werd geïntegreerd in het proces en dat deze tekortkoming wegens gebrek aan een precedent en omwille van tijdsdruk gelinkt aan de CRM (waarvoor de aanvrager de OCGT wenste aan te bieden) laattijdig werd gedetecteerd.

12. Op 19 januari 2022 dient Elia het voorstel voor de toekenning van een aansluiting met flexibele toegang voor de OCGT op [VERTROUWELIJK] ter goedkeuring in bij de CREG (zie Bijlage 5). Het voorstel bevat de oriëntatiestudie inclusief de aanvraag, de detailstudie inclusief de aansluitingsaanvraag door de aanvrager, het ondertekend aansluitingscontract en het technische rapport (zie Bijlage 4).

3. RAADPLEGING

13. Het directiecomité van de CREG zal van 18 februari 2022 tot 11 maart 2022 een openbare raadpleging over de ontwerpbeslissing organiseren en dit na aftoetsen met Elia en de aanvrager over mogelijks vertrouwelijke elementen in de ontwerpbeslissing.

4. BEOORDELING

4.1. ALGEMEEN

14. Zoals aangegeven in paragraaf 11 van deze ontwerpbeslissing, werd de CREG niet tijdig op de hoogte gebracht van het voornemen van Elia tot het voorstellen van een flexibele toegang voor de aangevraagde aansluiting. Het aansluitingscontract voor een bijkomende productie-eenheid van het type OCGT van 225 MVA, waarvan 175 MVA (78%) met vaste toegang en 50 MVA (22%) met flexibele toegang, getekend op 18 januari 2021, werd dus getekend zonder de goedkeuring van de CREG en zonder notificatie aan de Algemene Directie Energie.

15. De CREG merkt op dat dit een inbreuk vormt op de voorgeschreven procedure opgenomen in het federaal technisch reglement. Dit betekent dat bij een negatief oordeel van de CREG over het voorstel van een flexibele toegang, het huidige aansluitingscontract nietig verklaard wordt en Elia een nieuw aansluitingscontract dient voor te stellen en overeen te komen met de aanvrager.

16. Gezien de risico's die een dergelijk negatief oordeel zouden inhouden, dringt de CREG er bij Elia op aan om – in het belang van zowel de aanvrager als van Elia – de procedure uitgestippeld in Artikel 170 van het federaal technisch reglement in de toekomst na te leven.

4.2. EVALUATIEMETHODE

17. Zoals vermeld in artikel 170 van het federaal technisch reglement dient de CREG de rechtvaardiging te beoordelen die verstrekt is door Elia voor de beperking van de toegang tot het net tot een flexibele toegang voor het geheel of een deel van het vermogen aangevraagd door de aanvrager. De keuze van Elia voor een aansluiting met flexibele toegang moet gebaseerd zijn op *“objectieve en technisch deugdelijke criteria”*.

18. De mogelijkheid tot aansluiting met flexibele toegang van een productie-eenheid heeft tot doel om enerzijds investeringen in de uitbreiding van het productiepark niet nodeloos te blokkeren maar anderzijds de mogelijke risico's voor een veilige uitbating van het net te erkennen.

19. De CREG baseert zich bij de beoordeling van dergelijke goedkeuringsaanvragen op de criteria beschreven in paragraaf 20. Deze beoordeling is niet bedoeld om te beslissen of de aansluiting al dan niet moet worden uitgevoerd, maar om vast te stellen of de door Elia voorgestelde beperking van aansluiting met permanente toegang naar een aansluiting met flexibele toegang voor het geheel of een deel van het aangevraagde vermogen correct gerechtvaardigd is.

20. De door de CREG aangewende criteria ter beoordeling van een goedkeuringsaanvraag voor de aansluiting van een productie-eenheid met flexibele toegang zijn de volgende.

- a) Elia dient in de oriëntatiestudie of in de detailstudie aan te tonen minstens twee opties te hebben bestudeerd om een aansluiting met permanente toegang voor het gehele aangevraagde vermogen mogelijk te maken.
- b) Per optie dient Elia desgevallend uit te leggen waarom een aansluiting met permanente toegang niet mogelijk is en welke toekomstige investeringen door Elia of veranderingen in de zone zich zouden moeten voordoen om op termijn een permanente toegang toe te laten.
- c) Per optie dient Elia te verduidelijken of de beperking tot flexibele toegang eveneens zou gelden voor andere aansluitingsaanvragen in dezelfde regio of niet.

- d) Per optie dient Elia uit te leggen waarom deze wel of niet aanvaardbaar is, hetzij voor Elia, hetzij voor de aanvrager.
- e) Per aanvaardbare optie dient Elia aan te tonen dat het deel van het aangevraagde vermogen dat kan worden aangesloten met permanente toegang wordt gemaximaliseerd.
- f) Het technisch rapport in bijlage van de goedkeuringsaanvraag van Elia bezorgd aan de CREG in overeenkomst met artikel 170 §3 van het federaal technisch reglement dient de voorwaarden voor het verlenen van de flexibele toegang te specificeren.
- g) Desgevallend dient het technisch rapport waarvan sprake in paragraaf 20.f). de planning te bevatten voor de netwerkinvesteringen die een aansluiting met permanente toegang zouden toelaten. Bijgevolg dient het rapport te verduidelijken of de flexibele aard van de toegang beperkt is in de tijd of niet.
- h) Het technisch rapport waarvan spraken in paragraaf 20.f). dient te melden welk deel van het aangevraagde vermogen kan worden aangesloten met een permanente toegang en welk deel met een flexibele toegang.
- i) In het technisch rapport waarvan spraken in paragraaf 20.f). dient Elia een schatting mee te delen van de gemiddelde duur en de totale duur per jaar gedurende dewelke Elia beroep zou doen op het flexibele karakter van de aansluiting en bijgevolg aan de aanvrager zou vragen de injectie te beperken tot het permanente vermogen. Elia dient te verduidelijken welke de oorzaken aan de basis zouden liggen van een dergelijke vermogensbeperking en welke inspanning Elia bereid is te leveren om te vermijden dat Elia effectief van de toegangsbeperking zou gebruik maken.

21. In overeenkomst met artikel 170 §3 laatste lid van het federaal technisch reglement dient Elia een nieuwe goedkeuringsaanvraag in te dienen bij de CREG om de flexibele toegang voor een bepaalde periode uit te breiden indien de desgevallend noodzakelijke netwerkinvesteringen voorzien in het ontwikkelingsplan, opgenomen in paragraaf 20 g), niet plaatsvinden op het geplande tijdstip.

22. De CREG zal in de beoordeling van de goedkeuringsaanvraag aandacht schenken aan de door Elia gehanteerde methodologie voor het inschatten van de gemiddelde en totale duur per jaar gedurende dewelke Elia beroep zou doen op het flexibele karakter van de aansluiting. Meer specifiek zal de CREG evalueren in welke mate de voorspellingen rekening houden met representatieve systeemcondities (marktsimulaties, weerscondities, gelijktijdigheidsfactoren) en met de operationele procedures voor coördinatie van eenheden en congestiebeheer.

23. De CREG zal in de beoordeling van de goedkeuringsaanvraag aandacht schenken aan het gebruik door Elia van seizoenslimieten en/of Dynamic Line Rating om zo veel mogelijk capaciteit te laten aansluiten met permanente toegang dan wel in het operationeel beheer van het net zo weinig mogelijk beroep te doen op de flexibele toegang.

24. De CREG dient alle informatie ter beschikking te hebben om de technische onderbouwing van de voorgestelde flexibele aansluiting te kunnen evalueren en goed te keuren. In het kader van dit concrete dossier, evalueert de CREG de volgende documenten:

- Technisch rapport
- Oriëntatiestudie
- Detailstudie: secties 2 (Gegevens), 3 (Uitbating) en 4 (Toegang tot het Elia-net)
- Bijlage 8 van het Aansluitingscontract

4.3. EVALUATIE VAN HET CONCRETE DOSSIER

25. De aanvraag voor de oriëntatiestudie betreft de aansluiting van een productie-eenheid met een nader te bepalen geïnstalleerde capaciteit tussen 150 en 200 MW in de zone [VERTROUWELIJK].

26. In de zone [VERTROUWELIJK] spelen twee risico's een rol in de behandeling van de aanvraag: (1) congestierisico's en (2) kortsluitniveau.

- 1) Door een groot totaal vermogen aan aangesloten productie-eenheden zou, ten gevolge van een bijkomende aansluiting van een productie-eenheid ter grootte van het aangevraagde vermogen, Elia in de betreffende zone congestierisico's detecteren op momenten met beperkte elektriciteitsafname. Voor productie-eenheden met een kleiner geïnstalleerd vermogen tot 75 MW zou dit geen probleem vormen.
- 2) Bovendien heeft het type productie-eenheid dat onderwerp uitmaakt van de aanvraag een grote kortsluitbijdrage. Elia wijst erop dat de zone, waar andere grote productie-eenheden zijn aangesloten op het 150 kV net, reeds kortsluitniveaus kent die de materiaallimieten naderen. Bijgevolg kan Elia in de zone enkel onthaalcapaciteit aanbieden voor productie-eenheden zonder kortsluitbijdrage of voor productie-eenheden met een lagere kortsluitbijdrage waardoor deze een maximaal geïnstalleerde capaciteit mogen hebben die twee- tot driemaal kleiner is dan de gevraagde capaciteit. Oplossingen om de veiligheid van het net te waarborgen zouden leiden tot een hoge frequentie van ontkoppeling van de productie-eenheid van het net; een ontkoppeling die wederom de stabiliteit en de veiligheid van het net in gevaar zou kunnen brengen. Zowel voor Elia als voor de aanvrager is een oplossing via dergelijke ontkoppelingsmechanismen onaanvaardbaar.

27. In de oriëntatiestudie bestudeert Elia 2 opties voor de betreffende aansluiting.

- Optie 1 betreft een aansluiting via onderstation [VERTROUWELIJK], waardoor het geïnjecteerde vermogen alsook het kortsluitvermogen zou worden afgevoerd naar zone [VERTROUWELIJK] via twee luchtlijnen met elk een capaciteit van 175 MVA die parallel in dienst zijn. Deze topologie laat een aansluiting toe van een maximaal vermogen van 175 MVA.

Op basis van de aanvraag voor de oriëntatiestudie zoals omschreven in paragraaf 25 werd deze optie door Elia behouden als voorstel voor aansluiting van de productie-eenheid met een permanente toegang voor een maximaal vermogen van 175 MVA.

- Optie 2 betreft een aansluiting via onderstation [VERTROUWELIJK]. Deze pistes bieden slechts op lange termijn (2028-2030) een mogelijke oplossing na uitbouw van het Ventilus project. Gezien de beoogde aansluitingstermijn van de aanvrager tegen eind 2024 heeft Elia deze optie niet weerhouden.

28. In het kader van de detailstudie heeft de aanvrager het gevraagde vermogen van de productie-eenheid verhoogd naar 225 MVA om het project rendabel te maken en dit na overleg met Elia. De aanvrager heeft bijgevolg aan Elia een herbeoordeling gevraagd van de optie 1 omtrent aansluiting via onderstation [VERTROUWELIJK]. In de detailstudie verklaart Elia dat een injectie van 225 MVA zou leiden tot een overschrijding van de nominale transportcapaciteit van 1 luchtlijn, wat het geval zou zijn in N-1 situatie. In deze situatie zou de injectie moeten worden teruggebracht naar het maximaal vermogen van 175 MVA dat kan worden aangesloten met permanente toegang. Bijgevolg zou de bijkomende naar 50 MVA productiecapaciteit enkel kunnen worden aangesloten met flexibele toegang.

29. Zoals omschreven in paragrafen 26-28 tonen de oriëntatiestudie en detailstudie aan dat Elia meerdere opties heeft bestudeerd en toegelicht zoals verwacht volgens het criterium in paragraaf 20 a).

30. De opties besproken in de oriëntatiestudie en detailstudie tonen aan in welke mate de beperking tot flexibele toegang zou gelden voor andere, nieuwe aansluitingen van productie-eenheden in de regio zoals verwacht volgens het criterium in paragraaf 20 c). De beperkingen zouden niet gelden in geval van aansluiting via optie 2 van productie-eenheden met een beperkte kortsluitbijdrage en een kleiner productievermogen.

31. In de oriëntatiestudie beschrijft Elia de redenen waarom een ontkoppeling in geval van te hoge kortsluitbijdrage niet aanvaardbaar is en waarom optie 2 niet behouden wordt, zoals verwacht volgens het criterium in paragraaf 20 d).

32. Het technisch rapport omschrijft drie overwogen pistes voor netversterking die een aansluiting met permanente toegang zouden toelaten. De kosten van al deze pistes, waarvan de ramingen in het technisch rapport zijn opgenomen, zijn voor Elia te hoog ten opzichte van de baten van de betreffende aansluitingsaanvraag.

- a) Een piste betreft de aanleg van een kabelverbinding in parallel aan de luchtlijnen tussen onderstation [VERTROUWELIJK] en zone [VERTROUWELIJK].
- b) Een piste betreft de creatie van subzones waardoor het kortsluitniveau lager kan worden gehouden. Deze piste vergt een hertekening van het net in de zone, inclusief de oprichting van een nieuw onderstation. Op langere termijn (2030 – 2040) sluit Elia deze piste niet uit.
- c) Een piste betreft de volledige herbouw van alle onderstations in de zone om meer kortsluitvermogen te kunnen aanvaarden.

33. Elia vermeldt eveneens dat in geval andere productie-eenheden in de zone buiten dienst zouden worden gesteld, de toegang van de nieuwe productie-eenheid dat onderwerp is van de aanvraag kan worden herbekeken.

34. De opties besproken in de oriëntatiestudie en detailstudie tonen aan waarom een aansluiting met permante toegang niet mogelijk is voor het gehele aangevraagde vermogen. Het technisch rapport verduidelijkt bovendien dat Elia momenteel geen netwerkinvesteringen voorziet die zouden toelaten dat de flexibele toegang kan worden omgezet naar een permanente toegang. De goedkeuringsaanvraag voldoet bijgevolg aan de verwachting volgens de criteria in paragrafen 20 b) en 20 g).

35. Elia verklaart in het technisch rapport dat “[d]e toegang van de [betreffende productie-eenheid] tot het Elia-net zal beperkt worden indien één van beide draadstellen van de 150kV-lijn tussen [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] onbeschikbaar is en indien het totaal geïnjecteerde vermogen groter is dan 175 MVA.”

36. Het technisch rapport van Elia in bijlage tot de aanvraag ter goedkeuring van de flexibele toegang stelt dat door de toegang te beperken tot een vermogen van 225 MVA de afregeling van de eenheid in een ongeplande N-1 situatie curatief kan plaatsvinden en niet preventief. Hierdoor verlaagt de kans dat de aanvrager wordt geconfronteerd met een beperking van de toegang tot het net. Elia schat de jaarlijks, gemiddelde onbeschikbaarheid van een luchtlijn op 1% van de tijd (een 90-tal uren per jaar), rekening houdende met zowel geplande als ongeplande onbeschikbaarheden. De geplande onbeschikbaarheden zouden zich vaker voordoen dan de ongeplande onbeschikbaarheden. Elia geeft aan om voor activiteiten die tot een geplande onbeschikbaarheid zouden leiden maximaal af te stemmen met de aanvrager.

37. Elia legt bijgevolg in de oriëntatiestudie, de detailstudie en het technisch rapport uit waarom de permanente toegang wordt beperkt tot 175 MVA en de flexibele toegang tot een bijkomende 50 MVA, zoals verwacht volgens de criteria in paragrafen 20 e) en 20 h).

38. Zoals verwacht volgens het criterium in paragraaf 20 i) geeft Elia een inschatting van het gebruik van het flexibele karakter van de toegang alsook een uitleg over de omstandigheden die ertoe zouden leiden dat Elia er gebruik van maakt. Elia meldt om het gebruik te minimaliseren door de geplande onbeschikbaarheden te aligneren met de aanvrager en door, in geval van ongeplande onbeschikbaarheden, de toegang slechts te beperken als deze zich zouden voordoen, i.e. als een curatieve actie.

39. De CREG concludeert op basis van paragrafen 32 - 38 dat het technisch rapport de voorwaarden vervat voor het verlenen van de flexibele toegang zoals verwacht volgens het criterium in paragraaf 20 f).

40. De CREG vraagt aan Elia om eveneens de nodige inspanningen te doen om in het dagelijkse beheer van het net zo weinig mogelijk gebruik te maken van de mogelijkheid tot beperken van de productie, onder andere via het gebruik van Dynamic Line Rating dat ervoor kan zorgen dat zelfs in N - 1 situatie de curatieve remediërende maatregel niet dient geactiveerd te worden.

41. De CREG merkt op dat Elia in de detailstudie voorwaarden heeft opgenomen die zouden gelden als de aanvrager de productie-eenheid effectief wil aansluiten. Deze voorwaarden bevatten het recht van Elia om de aanvrager te bevelen het geïnjecteerde vermogen te verminderen "in geval van congestie of risico van belangrijke congestie op het HS-net" en dit "zonder recht op schadevergoeding of compensatie van verloren inkomsten". Elia specificeert echter niet dat deze voorwaarden enkel gelden voor het vermogen aangesloten met flexibele toegang noch dat de betreffende congestierisico's zich zouden beperken tot een overbelasting van de overblijvende luchtlijn in N - 1 situatie. Het technisch rapport beperkt de inschatting van het mogelijk gebruik van het flexibele karakter van de toegang echter wel tot deze condities, zoals omschreven in paragraaf 36. De CREG wenst daarom hierbij te benadrukken dat het gebruik van het flexibele karakter van de toegang waarbij er geen financiële vergoeding aan de eenheid wordt toegekend, beperkt dient te blijven tot de omschreven N - 1 situatie van de luchtlijnen [VERTROUWELIJK]. Gezien N-1 situaties op deze luchtlijnen door Elia via het Entso-E transparantieplatform (en bijkomend in het geval van ongeplande onbeschikbaarheden via Urgent Market Messages) gemeld worden, is er voor beide partijen duidelijkheid over welke deze condities zijn. In alle andere situaties met congestierisico waarbij Elia gebruik wenst te maken van de flexibiliteit van deze elektriciteitsproductie-eenheid gelden de procedures en vergoedingsmodaliteiten van toepassing voor eenheden met permanente toegang.

42. De CREG merkt op dat in dit concrete dossier het flexibele karakter van de aansluiting uitsluitend gelinkt is aan condities van onbeschikbaarheid van de bovengenoemde luchtlijnen, waarvan Elia verwacht dat dit in de meeste gevallen situaties van geplande onbeschikbaarheid zullen zijn, bijvoorbeeld voor het uitvoeren van onderhoudswerken. Met het oog op een kosten-efficiënte uitbating van het net, transparantie naar de markt toe van de effectief beschikbare productiecapaciteit en correcte prijsvorming op de dagmarkt, vraagt de CREG dat Elia in de gevallen van geplande onbeschikbaarheid maximaal gebruik maakt van de procedures opgenomen in de T&C OPA en T&C SA voor onbeschikbaarheidsplanning of – indien dit niet meer mogelijk is – via een partiële may-not-run schedule vóór de opening van de dagmarkt.

43. De CREG wijst Elia en de aanvrager erop dat het regelgevend kader dat de voorwaarden voor afschakeling van vermogen aangesloten met flexibele toegang schept, kan wijzigen.

5. MONITORING

44. De CREG vraagt aan Elia om in samenspraak met de CREG een rapportering op te stellen inzake het gebruik door Elia van de mogelijkheid tot vermindering van het geïnjecteerde vermogen verleend door aansluitingen met flexibele toegang, alsook de concrete procedures die Elia gebruikt om van deze flexibele toegang gebruik te maken (bv. procedures in T&C OPA of T&C SA).

De bespreking van de modaliteiten van deze rapportering kan worden geïntegreerd in de besprekingen voor de actualisering van de Regels voor Coördinatie en Congestiebeheer in uitvoering van de eerstkomende fase van het iCAROS-project.

6. CONCLUSIE

Overwegende de bevoegdheid voor de CREG om een beslissing te nemen over voorstellen tot aansluitingen met flexibele toegang op het federaal transmissienet van elektriciteitsproductie-eenheden met toepassing van artikel 170 van het federaal technisch reglement,

Overwegende de aansluitingsaanvraag van [VERTROUWELIJK] van 8 april 2020 voor een elektriciteitsproductie-eenheid type D op het federaal transmissienet, met name een OCGT van 225 MVA [VERTROUWELIJK],

Overwegende het technisch rapport van Elia van december 2021 met rechtvaardiging van zijn keuze voor het aansluiten van een bijkomende OCGT van 225 MVA [VERTROUWELIJK], waarvan 50 MVA met flexibele toegang,

Overwegende de detailstudie betreffende de gevraagde aansluiting van 14 oktober 2020,

Overwegende het bestaande en door Elia en [VERTROUWELIJK] ondertekende bijlage 8 aansluitingscontract van 18 januari 2021,

Overwegende dat de CREG akkoord gaat met de door Elia voorgestelde aansluiting van 50 MVA flexibele toegang bovenop 175 MVA met permanente toegang,

Beslist de CREG de aanvraag voor aansluiting met flexibele toegang en bijgevolg de bestaande betreffende bijlage 8 van het aansluitingscontract tussen Elia en [VERTROUWELIJK] goed te keuren.

Verder vraagt de CREG aan Elia om gevolg te geven aan wat uiteengezet is in paragrafen 16, 40, 41, 42 en 44 van de huidige ontwerpbeslissing.

///

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Laurent JACQUET
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE 1

[VERTROUWELIJK]

BIJLAGE 2

[VERTROUWELIJK]

BIJLAGE 3

[VERTROUWELIJK]

BIJLAGE 4

[VERTROUWELIJK]

BIJLAGE 5

[VERTROUWELIJK]